

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferneckého a Mgr. Aleše Sabola ve věci

žalobkyně: **H. P. T.**, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X

zastoupena advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 834/8, Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2019, č. j. MV-23692-4/SO-2019

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým žalovaná změnila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „**správní orgán I. stupně**“) ze dne 16. 1. 2019,

č. j. OAM-6969-43/DP-2016 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“), kterým byla podle § 42a odst. 7 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 14. 8. 2017 (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“) zamítnuta její žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, neboť cizinec, s nímž má být umožněno společné soužití rodiny, není držitelem povolení k pobytu. Žalovaná změnila prvostupňové rozhodnutí tak, že žádost zamítla podle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy že ani přes provedení pohovoru a vyhodnocení předložených dokladů se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny.

II. Průběh správního řízení a napadené rozhodnutí žalované

2. Žalobkyně podala dne 16. 3. 2016 žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území podle § 42a zákona o pobytu cizinců. Jako účel žádosti označila společné soužití s otcem, občanem Vietnamské socialistické republiky. Ke dni rozhodování správního orgánu I. stupně byl otec žalobkyně držitelem povolení k trvalému pobytu. Ve správním řízení bylo dále zjištěno, že otec žalobkyně vykonává trest odnětí svobody v trvání 10 let za zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1 a odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „**trestní zákoník**“), který mu byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 3. 2018, sp. zn. 51 T 15/17, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 7. 2018, sp. zn. 15 To 43/2018, který nabyl právní moci dne 20. 7. 2018. Matka žalobkyně nemá na území České republiky žádné pobytové oprávnění, přičemž byla odsouzena rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 4T 7/2014 k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání 9 let (předpokládáný konec výkonu trestu ke dni 28. 1. 2024) za trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. c) trestního zákoníku.
3. Při výslechu ze dne 14. 7. 2017 žalobkyně uvedla, že studuje obchodní akademii Vinohradská, přičemž do budoucna by chtěla asi studovat, ale není rozhodnutá. V ČR pobývá s matkou, otcem a sourozenci. Matka je ve věznici ve Světlé nad Sázavou a otec ve věznici v Ruzyni. V zemi původu byla naposledy v roce 2010, má tam prarodiče, tetu a strýce. Otce může navštěvovat 2x měsíčně, matku 1x za měsíc. Navštěvuje je pravidelně. Otec stále vlastní restauraci, z jejího provozu dostávají peníze. Žalobkyně dále uvedla, že se stará o svou 5 letou sestru a 3 letého bratra.
4. Správní orgán I. stupně žádost žalobkyně zamítl, neboť shledal, že pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu nejsou splněny podmínky dle § 42a odst. 7 zákona o pobytu cizinců z důvodu, že matka žalobkyně není držitelkou povolení k trvalému pobytu a otec žalobkyně pobývá ve výkonu trestu odnětí svobody.
5. Žalovaná prvostupňové rozhodnutí změnila, neboť zjistila, že otci žalobkyně byla zrušena platnost povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Platnost povolení k trvalému pobytu byla pravomocně zrušena ke dni 21. 3. 2019. Dle žalované se jednalo o novou skutečnost, která nastala v průběhu odvolacího řízení. Z uvedeného důvodu nebylo dle žalované možné žádosti žalobkyně vyhovět, přičemž správní orgán měl žádost zamítnout podle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Tento důvod pro zamítnutí žádosti je dle žalované možné

vztáhnout na situaci, kdy otec žalobkyně nedisponuje platným povolením k dlouhodobému pobytu.

6. Žalovaná dále dodala, že otec žalobkyně je omezen na svobodě, a proto nemůže být realizováno společné soužití rodiny s žalobkyní. Návštěvy žalobkyně otce ve věznici nemohou dle žalované změnit nic na skutečnosti, že nemohou vést společnou domácnost, ani sdílet společné soukromí a sdílet společné aktivity. Dle žalované tedy žalobkyně a její otec vedou oddělené životy. Výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody vylučuje smysl a účel povolení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny. Ani v budoucnu nebude žalobkyně schopna se svým otcem realizovat rodinný život, neboť otec žalobkyně nebude mít povolený pobyt na území ČR.
7. Dále se žalovaná vyjádřila k odvolací námitce, že otec žalobkyně měl být považován za účastníka řízení podle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“). Podle žalované nemohl mít otec žalobkyně postavení účastníka řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu, neboť povolení k dlouhodobému pobytu ovlivňuje pouze osobu, které je vydáno. Účastenství dle § 27 odst. 2 správního řádu bylo rovněž vyloučeno, jelikož otec žalobkyně nemohl být napadeným rozhodnutím dotčen přímo. Žalovaná k tomu odkázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, č. j. 2 As 77/2009 - 63, nebo ze dne 27. 12. 2013, č. j. 8 As 40/2013 - 30.
8. V poslední řadě žalovaná dodala, že § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nestanovuje povinnost zkoumat přiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života. Žalovaná k tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2018, č. j. 1 Azs 377/2018 - 32. Nad rámec uvedeného žalovaná shledala, že napadené rozhodnutí neznamená zákaz pobytu žalobkyně na území ČR a zákaz styku s jejími rodiči a sourozenci. Dle žalované navíc žalobkyně během pohovoru spontánně uvedla, že hodlá na území ČR studovat. Sama žalobkyně si musela být vědoma, že s ohledem na odnětí svobody jejích rodičů, bude rodinný život s nimi omezen. Dle žalované působí nevěrohodně její tvrzení, že se stará o své mladší sourozence ve věku 5 a 3 let s ohledem na to, že sama navštěvuje střední školu a účastní se různých kulturních akcí.

III. Obsah žaloby

9. Žalobkyně v podané žalobě namítla, že pobytové oprávnění, o jehož udělení usiluje, podléhá směrnici Rady 2003/86/ES, o právu na sloučení rodiny (dále jen „**směrnici Rady 2003/86/ES**“). S touto směrnicí by přitom měly být vnitrostátní předpisy v souladu. Směrnice neobsahuje žádné pravidlo, dle kterého by bylo nezbytnou podmínkou pro udělení povolení k pobytu aktuální sdílení společné domácnosti. V čl. 2 písm. d) se uvádí, co se rozumí „sloučením rodiny“ – jedná se o vstup a pobyt rodinných příslušníků státního příslušníka třetí země oprávněně pobývajícího v členském státě za účelem zachování celistvosti rodiny. Celistvost rodiny je dle žalobkyně širší než pouhé sdílení domácnosti. K rozdělení rodiny naopak dojde v případě, že bude žalobkyně nucena opustit území, neboť ona i její dva nezletilí sourozenci, o které se stará, nebudou moci pravidelně a často navštěvovat své rodiče a zachovávat tak celistvost rodiny. Žalobkyně svého otce ve vězení pravidelně navštěvuje, což je nepochybně jednání sledující účel zachování rodiny v souladu s požadavky směrnice Rady 2003/86/ES. Žalobkyně navíc jasně deklarovala, že po propuštění otce z vězení budou pokračovat ve sdílení společné domácnosti. Tvrzení žalované, že v důsledku pobytu otce žalobkyně ve věznici není plněn účel pobytu sloučení rodiny, je nesprávné.

10. Žalobkyně dále uvedla, že pečuje o své mladší nezletilé sourozence, s nimiž společně navštěvuje matku a otce ve výkonu trestu. V případě, že bude žalobkyně nucena opustit území ČR, budou k tomu nuceni rovněž její sourozenci, neboť nejsou schopni se o sebe postarat. Odloučením nezletilých dětí od rodičů dojde k porušení Úmluvy o právech dítěte, čímž dojde k porušení čl. 1 odst. 2 Ústavy ČR a čl. 10 Ústavy ČR. Dle žalobkyně měla žalovaná hodnotit případ ve světle Úmluvy o právech dítěte s ohledem na sourozence žalobkyně.
11. Žalobkyně rovněž namítla, že s jejím otcem nebylo jednáno jako s účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu. Takové postavení jejímu otci zaručuje směrnice Rady 2003/86/ES, když v čl. 2 písm. c) označuje takovou osobu za „osobu usilující o sloučení rodiny“.
12. S ohledem na uvedené považuje žalobkyně napadené rozhodnutí za nezákonné, a proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

13. Žalovaná k podané žalobě uvedla, že trvá na skutkových zjištěních i právní kvalifikaci uvedené v napadeném rozhodnutí. V podrobnostech odkázala na žalobou napadené rozhodnutí, přičemž zdůraznila, že žaloba nepřichází s žádnou novou argumentací.
14. Dále žalovaná uvedla, že otci žalobkyně bylo dne 21. 3. 2019 pravomocně zrušeno povolení k trvalému pobytu. Otec žalobkyně tak pobývá na území ČR bez povolení k pobytu. Z důvodu absence držitele oprávnění ke sloučení rodiny nemohla žalobkyně se svou žádostí uspět. I kdyby byl otec žalobkyně nadále držitelem povolení k trvalému pobytu, jeho výkon trestu odnětí svobody rozděluje členy rodiny ve vedení společného rodinného života.
15. Případné vycestování nezletilých sourozenců žalobkyně z území ČR není dle žalované relevantní ve vztahu k žádosti žalobkyně o sloučení se svým otcem. Předmětem tohoto řízení není, jaké pobytové oprávnění na území budou mít její sourozenci, či zda jsou povinni vycestovat. Situace nezletilých sourozenců spadá dle žalované pod orgán sociálně právní ochrany dětí, který má dohlédnout na to, aby jim byla zajištěna řádná péče. Výpověď žalobkyně během výslechu nesvědčila o tom, že by o nezletilé sourozence sama pečovala.
16. Dle žalované žalobkyně neuvedla, z jakého důvodu by nemohla navštěvovat své rodiče na základě víza či v rámci povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, jemuž se hodlá na území ČR nadále věnovat.
17. Žalovaná proto navrhl, aby soud žalobu zamítl.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

18. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
19. O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení na nařízení jednání sami netrvali. Soud rovněž neshledal potřebu provádět dokazování – ve věci bylo možné vyjít z podkladů obsažených ve správním spise. K tomu soud dodává, že původně předložený správní spis neobsahoval podklady ke zrušení pobytového oprávnění otce

žalobkyně, z nichž žalovaná v napadeném rozhodnutí také vycházela. Přestože tato skutečnost není mezi stranami sporná, soud pro pořádek žalovanou vyzval k doplnění spisového materiálu, na což žalovaná reagovala předložením svého rozhodnutí ze dne 20. 3. 2019, č. j. MV-35785-5/SO-2019, doplněného o výpis z evidence cizinců.

20. Podle § 42a odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců [pozn. soudu: správním orgánem I. stupně nesprávně uveden jako § 47a odst. 7 písm. a) zákona o pobytu cizinců] „(p)ovolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny se cizinci udělí, jestliže cizinec, se kterým má být umožněno společné soužití rodiny, je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu a pobývá na území po dobu nejméně 15 měsíců; jde-li o sloučení manželů, současně musí každý z nich dosáhnout věku 20 let.“
21. Podle § 46 odst. 3 zákona o pobytu cizinců „(p)ro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny nebo za účelem vědeckého výzkumu platí obdobně § 55 odst. 1, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g) a h), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1.“
22. Podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců „(d)louhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže se cizinec na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru nebo nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum nebo jestliže se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit.“
23. Z uvedeného znění zákona je zřejmé, že podmínkou pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu je dle § 42a odst. 6 existence platného povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu cizince, se kterým má být umožněno společné soužití rodiny.
24. Žalovaná přitom v napadeném rozhodnutí jasně uvedla, že dne 24. 1. 2019 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí č. j. OAM-3023-9/ZR-2018, jímž byla dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců zrušena platnost povolení otce žalobkyně k trvalému pobytu. Rozhodnutím ze dne 20. 3. 2019, č. j. MV-35785-5/SO-2019, žalovaná zamítla odvolání otce žalobkyně a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 3. 2019. Žalobkyně proti uvedenému tvrzení žalované v podané žalobě nic nenamítala, soud pak existenci předmětného rozhodnutí ze dne 20. 3. 2019 ověřil z doplnění správního spisu.
25. V době napadeného rozhodnutí tak otec ani matka žalobkyně nedisponovali povolením k dlouhodobému či trvalému pobytu v České republice, na jehož základě by žalobkyně mohla spolu s nimi pobývat za účelem společného soužití rodiny. Podmínky pro udělení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny tak nebyly v případě žalobkyně splněny.
26. Ustanovení § 42a zákona o pobytu cizinců přitom správnímu orgánu neposkytuje možnost správního uvážení v tom smyslu, že i za situace, kdy nejsou naplněny podmínky pro udělení pobytového oprávnění za účelem společného soužití rodiny ve smyslu odst. 6, může správní orgán rozhodnout tak, že žádosti o udělení pobytového oprávnění vyhoví. Citované ustanovení jednoznačně stanovuje správnímu orgánu povinnost rozhodnout za předpokladu splnění v zákoně taxativně vyjmenovaných podmínek. Nedává mu prostor pro vlastní úvahu a možnost zohlednit jiné aspekty, na základě kterých by žadateli povolení mohlo být uděleno (k tomu srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2020, č. j. 9 Azs 273/2019 - 48, nebo ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008 - 101).

27. V situaci, kdy již otec žalobkyně, ani žádný jiný rodinný příslušník, pobytovým oprávněním na území České republiky nedisponuje, nebylo třeba posuzovat, zda by žalobkyně byla schopna společné soužití na území České republiky realizovat.
28. Nad rámec uvedeného lze pouze podotknout, že podle čl. 2 písm. d) směrnice Rady 2003/86/ES se pro účely této směrnice sloučením rodiny rozumí „*vstup rodinných příslušníků státního příslušníka třetí země oprávněně pobývajících v členském státě na území tohoto státu a jejich pobyt v tomto členském státě za účelem zachování celistvosti rodin nezávisle na tom, zda rodinné vztahy existovaly před vstupem osoby usilující o sloučení rodiny nebo po jejím vstupu.*“ Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 5. 2015, č. j. 1 Azs 250/2014 - 37, „*účelem institutu dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny je umožnit blízkým rodinným příslušníkům rozvíjet rodinný život na území toho státu, kde má některý z nich povolený pobyt. Z hlediska cizince požívajícího toto pobytové oprávnění je podstatná skutečnost, že jeho blízký příbuzný (zejm. manžel či nezletilé dítě) oprávněně pobývá na území jiného státu. Potom vzniká i jeho právní nárok na pobyt na území tohoto státu. Účel, který je mu tímto umožněno naplňovat, je udržování příbuzenského vztahu a rozvíjení rodinných vazeb.*“
29. V rozsudku ze dne 23. 2. 2018, č. j. 5 Azs 306/2017 - 24, Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „*(ž)alovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval výkladem pojmu „společné soužití“ a konstatoval, že zákon o pobytu cizinců tento pojem nedefinuje, nicméně se musí jednat o situaci, kdy rodič s dítětem skutečně žije, resp. sdílí s ním společnou domácnost. Potud lze s žalovaným soubhlasit [...]* Účelem právní úpravy obsažené v § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců je, aby děti cizinců, kteří již mají povolení k trvalému pobytu na území České republiky, měly možnost získat stejný pobytový status, jako mají jejich rodiče, i když v minulosti nepobývaly a ani v současnosti nepobývají na území ČR. Budoucí společné soužití žadatele s rodičem (rodiči) má být pouze důvodem podání žádosti o povolení k trvalému pobytu. Společné soužití však nemusí nutně probíhat již v době podání žádosti. V této souvislosti lze odkázat na § 69 odst. 1 a odst. 4 zákona o pobytu cizinců, podle něhož se žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců podává zásadně na zastupitelském úřadu a pouze pro případ, že žadatel pobývá na území ČR v rámci přechodného pobytu, ji lze též podat Ministerstvu vnitra. **Žádost o povolení k trvalému pobytu proto nelze zamítnout pouze z toho důvodu, že společné soužití žadatele a jeho rodiče (rodičů) v době rozhodování správního orgánu dosud neprobíhá.** Pozornost správních orgánů se při posuzování třetí podmínky musí soustředit na ověření toho, zda důvod podání žádosti, tj. soužití s rodičem (rodiči) na území ČR po udělení povolení k trvalému pobytu, se shoduje se skutečným záměrem žadatele. Žadatel je povinen tvrdit, že důvodem žádosti o trvalý pobyt je budoucí společné soužití s jeho rodičem.“ (pozn. zvýraznění doplněno soudem)
30. Městský soud v Praze dále v rozsudku ze dne 22. 5. 2018, č. j. 8 A 6/2015 - 45, shledal, že „*dočasný pobyt rodiče ve vězení není sám o sobě důvodem pro závěr, že mezi rodičem a dítětem neexistuje společné soužití podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.*“ Přestože se uvedené závěry týkaly povolení k trvalému pobytu, lze je aplikovat rovněž na řízení o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, neboť účel institutu trvalého i dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny je stejný, tedy umožnit blízkým rodinným příslušníkům rozvíjet rodinný život na území toho státu, kde má některý z nich povolený pobyt.
31. Z uvedeného vyplývá, že samotný dočasný pobyt otce žalobkyně ve vězení a skutečnost, že žalobkyně s otcem v době podání žádosti o pobytové oprávnění nežila ve společné domácnosti, ještě není bez dalšího důvodem pro závěr, že mezi žalobkyní a jejím otcem nemůže existovat společné soužití. Samotným výkonem trestu není dle judikatury úmysl

společného soužití sám o sobě zasažen. Nicméně v posuzovaném případě žalovaná správně podotkla, že otci žalobkyně byl trvalý pobyt odejmut, a proto bude s největší pravděpodobností nucen po vykonání trestu odnětí svobody z České republiky vycestovat. Dále pak podle soudu v nyní projednávané věci platí, že ač je překážka neumožňující společné soužití žalobkyně a jejího otce dočasné povahy, nelze odhlédnout od toho, že otec žalobkyně byl odsouzen k výkonu trestu odnětí svobody v trvání dlouhých 10 let. Navíc ani poté nejspíše nebude moci být jejich společné soužití realizováno na území České republiky. Sama skutečnost, že žalobkyně navštěvuje svého otce ve vězení jednou či dvakrát za měsíc, přitom dle soudu nevede k závěru o existenci společného soužití, neboť žalobkyně a její otec nemohou volně trávit společný čas, starat se o společnou domácnost, hospodařit se svými příjmy či uhrazovat společně své potřeby. S ohledem na uvedené proto soud neshledal žalobní námitku jako důvodnou.

32. Rovněž námitka, dle níž bude žalobkyně z důvodu zamítnutí žádosti nucena vycestovat a rodina bude rozdělena, není důvodná.
33. Ustanovení § 42a ani § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců správnímu orgánu neukládá povinnost zabývat se při vydání zamítavého rozhodnutí o žádosti cizince o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území přiměřeností dopadů takového rozhodnutí. Je to ostatně logické, protože případné posouzení dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince nemůže nijak ovlivnit závěr o nesplnění některé z podmínek, jimiž zákon podmiňuje vydání kladného rozhodnutí o takovém typu žádosti. Podmínky tohoto ustanovení jsou nastaveny tak, že zákonodárce předpokládal, že nebudou-li naplněny podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, nelze u zamítavého rozhodnutí předpokládat zásah do soukromého a rodinného života cizince.
34. Dále soud uvádí, že mu je známa judikatura Nejvyššího správního soudu, podle které je třeba posuzovat přiměřenost zamítavého rozhodnutí do soukromého a rodinného života i přímo na základě čl. 8 Úmluvy ochrany lidských práv a svobod, a to ve vztahu k rozhodování o žádosti o povolení k přechodnému pobytu (viz např. rozsudek ze dne 20. 9. 2008, č. j. 10 Azs 127/2018 - 30, jež odkazuje na předchozí judikaturu Nejvyššího správního soudu ve věcech zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu z důvodu, že žadatel nesplňuje podmínku dle § 15a zákona o pobytu cizinců). Obdobně pak rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29, hovoří o povinnosti zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců do těchto práv, i když to zákonodárce výslovně v zákoně nezakotvil. V posledně uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud současně konstatoval, že je povinností žadatele na takové okolnosti upozornit s tím, že pokud jeho vyjádření zůstala pouze v obecné rovině, nelze správním orgánům vytýkat, že přiměřenost dopadů rozhodnutí neposoudily.
35. Soud proto i v nynější věci k dané námitce pro úplnost uvádí následující. Žalobkyně zásah do svého soukromého a rodinného života namítala. Konkrétně uváděla, že její rodiče nemohou z důvodu výkonu trestu odnětí svobody opustit území České republiky. Ona sama na území České republiky studuje a přitom se stará o své nezletilé sourozence. Žalovaná k tomu mimo jiné uvedla, že pobyt rodičů žalobkyně ve vězení svědčí o tom, že již došlo k rozdělení rodiny. Její rodiče nedisponují pobytovým oprávněním, tudíž po jejich propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s nimi může pobývat v zemi původu. Žalobkyně je zletilá a přípravu na budoucí povolání a další své aktivity může realizovat i v zemi svého původu. Výpověď

žalobkyně pak podle žalované nesvědčí o tom, že by se sama starala o své mladší sourozence vzhledem k jejich nízkému věku.

36. Soud si je vědom problematické situace žalobkyně a její rodiny, nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života ale neshledal. Rodinný život žalobkyně je především výrazně narušen výkonem trestu odnětí svobody jejích rodičů, neboť díky tomu s nimi žalobkyně nežije ve společné domácnosti a nemůže s nimi trávit společný čas. Nelze mít tedy za to, že by o zletilou žalobkyni její otec (či matka) pečoval, výrazně ji finančně podporoval a zaopatřoval její potřeby. Stejně tak se žalobkyně nemůže starat o svého otce. V kontaktu s rodiči ve výkonu trestu pak žalobkyně může být i prostřednictvím komunikačních prostředků na dálku a k jejich návštěvě by mohla případně využít krátkodobého víza.
37. Soud neshledal nepřiměřený zásah do rodinného života žalobkyně ani ve vztahu k jejím sourozencům. Soud nejprve předesílá, že již žalovaná zcela přiléhavě poukázala na skutečnost, že předmětem nyní přezkoumávaného řízení není pobytový status sourozenců žalobkyně, ani soužití žalobkyně s nimi, nýbrž otázka soužití žalobkyně s jejím otcem. Vedle toho pak zdůrazňuje, že žalobkyně při výslechu sama uvedla, že během dne navštěvuje obchodní akademii a poté se připravuje na další den, nebo se dívá na televizi a na mobil. O péči o sourozence hovořila až po dotazu svého zástupce a navíc ve zcela obecné rovině. Soud proto musí přisvědčit žalované, že zde existují pochybnosti ohledně toho, zda a do jaké míry žalobkyně o své nezletilé sourozence skutečně pečuje. Během pohovoru žalobkyně uvedla, že pětiletá sestra chodí do mateřské školy a tříletý bratr je doma. Jelikož žalobkyně navštěvuje každý všední den školu, nemůže se logicky v tuto dobu starat o svého bratra, který je dle jejího tvrzení doma. Nelze tak dovodit, že mladší sourozenci jsou odkázáni výhradně na péči žalobkyně a nemohli by od ní být dočasně odloučeni. Žalobkyně ostatně v podané žalobě své tvrzení týkající se péče o nezletilé sourozence nijak nerozvádí, neprokazuje ani se blíže nevyjadřuje k pochybnostem žalované identifikovaným v napadeném rozhodnutí. Nelze odhlédnout ani od toho, že žalobkyně i její sourozenci jsou vietnamské státní příslušnosti, v případě nutnosti proto mohou vycestovat z území České republiky společně. Své rodiče mohou navštěvovat na základě krátkodobého víza. Žalobkyně navíc sama uvedla, že má v zemi původu prarodiče, tetu a strýce, tedy rodinné příslušníky, kteří jí a jejím sourozencům mohou poskytnout zázemí.
38. Kromě uvedeného je třeba upozornit na to, že zamítnutím žádosti o povolení k pobytu za účelem společného soužití rodiny nedošlo k tomu, že by žalobkyně byla povinna opustit území České republiky. Žalobkyně, stejně jako její sourozenci, může využít jiné instituty k setrvání na území České republiky. Pokud se žalobkyně domnívá, že jí rodinná situace neumožňuje vycestování, může požádat například o vízum za účelem strpění pobytu na území z důvodu překážky ve vycestování z území podle § 33 zákona o pobytu cizinců. V rámci správního řízení by správní orgán tyto překážky musel podrobně posoudit. Ostatně, žalobkyně na území České republiky doposud pobývala právě na základě víza za účelem strpění pobytu. Pokud se žalobkyně rozhodne na území České republiky studovat na vysoké škole, jak naznačovala, může navíc požádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia.
39. Lze tedy shrnout, že žalobkyně nesplnila zákonné podmínky pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, přičemž v takovém případě se nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života obecně nepředpokládá. Soud s ohledem na výše uvedené navíc neshledal, že by napadeným rozhodnutím došlo k porušení práva na soukromý a rodinný život žalobkyně dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a

svobod ani nejlepšího zájmu nezletilých sourozenců žalobkyně dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.

40. V poslední řadě se pak soud zabýval i námitkou, dle níž měl být otec žalobkyně účastníkem správního řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu.
41. Podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu „(ú)častníky řízení (dále jen „účastník“) jsou v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu“
42. Podle § 27 odst. 2 správního řádu „(ú)častníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.“
43. Soud k této námitce předesílá, že oproti názoru žalované již tuto otázku jednoznačně zodpověděl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 10. 2019, č. j. 9 Azs 256/2019 - 22, č. 3937/2019 Sb. NSS; v právní větě shrnul: „*rodinný příslušník žadatele o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny může být účastníkem správního řízení o takové žádosti podle § 27 odst. 2 správního řádu, nikoliv však podle § 27 odst. 1 písm. a) téhož zákona, neboť se na něj nevztahuje společenství práv nebo povinností se žadatelem.*“ Otec žalobkyně tak sice nemohl být účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu, neboť ve věci nebylo bezprostředně rozhodováno o jeho právech a povinnostech a mezi ním a žalobkyní nenastalo společenství práv nebo povinností. Mohlo mu ovšem svědčit postavení účastníka řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu, neboť je jedním z nejbližších rodinných příslušníků žalobkyně a způsob vyřízení žádosti žalobkyně se ho přímo dotýká, ač není rozhodováno o jeho právech nebo povinnostech.
44. K tomu je ale nezbytné dodat, že otec žalobkyně nepodal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání ve lhůtě jednoho roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno žalobkyni podle § 84 odst. 1 správního řádu, tj. do 16. 1. 2020, a následně nepodal správní žalobu. Podmínkou účastenství dle § 27 odst. 2 správního řádu je, aby byl rodinný příslušník správním rozhodnutím přímo dotčen, resp. aby dotčení na jeho právech potenciálně hrozilo. Takové dotčení se vztahuje přímo k rodinnému příslušníkovi – zde k otci žalobkyně. Ten jediný mohl být tím, že mu nesvědčilo postavení účastníka řízení, dotčen na svých procesních právech. Pouze on se tedy mohl bránit proti tomu, že nebyl vzat jako účastník v řízení o žádosti žalobkyně (jeho dcery) o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny.
45. Jak vyplývá z ustálené judikatury, žalobce může v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu účinně namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je pak nutno rozumět zkrácení na právech hmotných i procesních. Žalobkyně se může domoci ochrany pouze proti porušení těch vlastních práv, na nichž byla rozhodnutím sama zkrácena, nikoliv porušení práv jiného subjektu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001 - 67, č. 379/2004 Sb. NSS, ze dne 28. 1. 2009, č. j. 8 As 52/2008 - 92, ze dne 29. 8. 2008, č. j. 5 As 10/2008 - 103, ze dne 19. 8. 2011, č. j. 5 As 58/2011 - 141, nebo ze dne 11. 10. 2017, č. j. 9 Azs 214/2017 - 58)
46. Napadeným rozhodnutím, ve vztahu k účastenství otce žalobkyně, mohlo být zasaženo pouze do jeho právní sféry, nikoliv do sféry žalobkyně, která tuto skutečnost namítá. Za této situace tak není na místě se danu námitkou blíže zabývat, neboť k zásahu do veřejných subjektivních práv žalobkyně žádným způsobem dojít nemohlo.

VI. Závěr a náklady řízení

47. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti shledal Městský soud v Praze žalobu nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
48. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěšná nebyla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí nad rámec její běžné administrativní činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. března 2021

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu